

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Az Európai Unió Bíróságának ítélete a biztosítótársaságok és gépjármű-márkakereskedők közötti megállapodásokról

Az Európai Unió Bírósága (EUB) szerint EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés értelmében célzott versenykorlátozásnak minősülnek azon megállapodások, amelyek alapján a gépjármű-biztosítótársaságok kétoldalúan megállapodnak a gépjárműjavító műhelyként is működő gépjármű-márkakereskedőkkel vagy az e márkakereskedőket képviselő szövetséggel az adott biztosítótársaság által biztosított járművek javítása után általa fizetett javítási óradíjról, kikötve, hogy ez a díj többek között a márkakereskedő által biztosítási alkuszként a biztosítótársaság javára közvetített biztosítások számától és arányától függ, amennyiben e megállapodások – tartalmuk és céljuk, valamint a háttérüket képező gazdasági és jogi környezet egyedi és konkrét vizsgálatát követően – jellegüknél fogva úgy tekinthetők, hogy károsak a rendes verseny megfelelő működésére a két érintett piacon.

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) a 2006. december 21-én hozott határozatában megállapította, hogy a vizsgált megállapodások versenykorlátozó célú megállapodások ezért pénzbírságot szabott ki többek között az Allianz Hungária Biztosító Zrt., valamint a Generali Providencia Biztosító Zrt-val szemben.

A GVH határozatának bírósági felülvizsgálata során a Legfelsőbb Bíróság (jelenleg Kúria) 2010. október 13-i végzésével előzetes döntéshozatali kérelmet terjesztett elő, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének, illetve a „versenykorlátozású célú megállapodások” fogalmának értelmezésére, a biztosítótársaságok és a gépjárműjavítók közötti javítási óradíjakra vonatkozó kétoldalú megállapodásokra tekintettel. A vizsgált megállapodások jellemzője, hogy a javítókat megillető óradíjak annak függvényében növekedtek, hogy a gépjárműjavítók (úgy is) mint a biztosítótársaságok biztosításközvetítői milyen számban és arányban közvetítenek a biztosítótársaságok javára biztosítást.

Az EUB az eléje utalt kérdés kapcsán megállapította a saját hatáskörét, jöhet az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdés az alapeljárásban nem alkalmazható, mivel annak tárgyát képező megállapodások nincsenek hatással a tagállamok közötti kereskedelemre. Ebben a vonatkozásban az EUB megjegyzi, hogy hatáskörrel rendelkezik olyan előzetes döntéshozatali kérelmekről való döntési helyzetekben, amikor az alapeljárás tárgyát képező tények ugyan nem tartoznak az uniós jog hatálya alá, de a tisztán belső helyzetekre vonatkozó jogi megoldások az uniós jog által nyújtott megoldásokhoz igazodnak. Az EUB megállapítja, hogy a magyar jogalkotónak, illetve a kérdést előterjesztő bírói fórumnak is az a

szándéka, hogy a Tpv 11. §-a (1) bekezdésének, illetve EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének ugyanolyan értelmezése legyen. Ennek megfelelően az EUB rendelkezik hatáskörrel az előterjesztett kérdés megválaszolására.

Az EUB rögzíti, hogy a Legfelsőbb Bíróság a kérdés előterjesztése során arra vár választ, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy annak értelmében a vizsgált megállapodások „célzott versenykorlátozásnak” minősülnek-e. Az EUB ítéletében emlékeztet, hogy egy megállapodás az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésébe ütközik, ha annak „célja vagy hatása a közös piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása”, és amennyiben a megállapodás versenyellenes célja bizonyított, már nem szükséges megvizsgálni annak versenyre gyakorolt hatásait. Az EUB kifejti továbbá, hogy annak értékelése érdekében, hogy valamely megállapodás célja versenyellenes-e, különösen annak tartalmát és objektív célkitűzését, valamint a gazdasági és jogi környezetet kell megvizsgálni, amelybe a megállapodás illeszkedik. A felek szándéka nem szükséges eleme a versenykorlátozó jelleg megállapításának, azonban ez figyelembe vehető az értékelési folyamatban. Az EUB rögzíti, hogy a versenykorlátozó cél fennállásához elegendő, ha az összehangolt magatartás alkalmas arra, hogy kedvezőtlen hatással legyen a piacra, azaz ténylegesen képes arra, hogy a közös piac keretében megakadályozza, korlátozza vagy torzítsa a versenyt.

Az EUB kitér arra a körülményre, hogy a vizsgált megállapodások az adott biztosítótársaság által a balesetben károsodott járművek javítása után a gépjárműjavító műhelyként is működő gépjármű-márkakereskedőknek fizetett javítási óradíjakra vonatkoznak, amikor a károsult gépjárművek javításának szolgáltatásáért járó díjazást összekapcsolják a gépjármű-biztosítási alkuszi tevékenységért járó díjazással. Az ítélet hangsúlyozza, hogy a két, főszabály szerint független tevékenység közötti kapcsolat létrehozása nem jelenti automatikusan azt, hogy az érintett megállapodás versenykorlátozó célú lenne, ám ettől még jelentős elemnek minősülhet annak értékelése szempontjából, hogy e megállapodás jellegénél fogva káros-e a rendes verseny megfelelő működésére, amely helyzet különösen akkor áll fenn, amennyiben e tevékenységek függetlensége szükséges azok megfelelő működéséhez.

Figyelembe kell venni az ítélet szerint a megállapodások értékelésekor, hogy azok hatás gyakorolhatnak két piacra is, a gépjármű-biztosítási piacra, valamint a járműjavítási szolgáltatások piacára. Az a tény, hogy a vizsgált megállapodások esetében vertikális kapcsolatokról van szó egyáltalán nem zárja ki annak lehetőségét, hogy azok versenykorlátozó célú magatartásnak minősüljenek.

Annak vizsgálata során, hogy a gépjármű-biztosítási piacon fennálló verseny tekintetében elegendően károsak-e ahhoz, hogy „a verseny célzott korlátozásának” minősüljenek, a kérdést előterjesztő bíróságnak figyelembe kell vennie, hogy a biztosítási alkuszként eljáró gépjármű-márkakereskedők esetében a szerepből adódó követelmény a függetlenség, hiszen azok nem valamely biztosító, hanem a biztosítottak nevében járnak el, és az a feladatuk, hogy biztosítottaknak a legjobb feltételek mentén ajánljanak biztosítást. Ezen túlmenően az előterjesztő bíróságnak – gazdasági és jogi körülményre tekintettel – mérlegelnie kell azt is, hogy a vizsgált megállapodások jelentősen megzavarhatják-e az érintett piac működését, illetve, hogy a verseny megállapodások következtében megszűnik, vagy jelentősen gyengül-e.

Ebben a tekintetben az előterjesztő bíróságnak azt a tényt is értékelnie kell, hogy e megállapodásokat a GÉMOSZ a 2003 és 2005 közötti időszakban hozott ajánlott árakat rögzítő döntései alapján kötötték-e meg, és azok valóban versenykorlátozó célúak voltak-e.

Amennyiben az ilyen összefüggés megállapítható, akkor a vizsgált megállapodások versenykorlátozó célúaknak minősülnek.

Az ítélet ügyszáma C-32/11.

Budapest, 2013. április 5.

Gazdasági Versenyhivatal

További információ a sajtó számára:

GONDOLOVICS Katalin

sajtószóvivő

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u. 5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: sajtó@gvh.hu

www.gvh.hu